

Datum van inontvangstneming : 25/01/2021

Zaak C-615/20

Samenvatting van het verzoek om een prejudiciële beslissing overeenkomstig artikel 98, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie

Datum van indiening:

18 november 2020

Verwijzende rechter:

Sąd Okręgowy w Warszawie (Polen)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

18 november 2020

Verzoekende partij:

Prokuratura Okręgowa w Warszawie

Verwerende partijen:

YP e.a.

Voorwerp van het hoofdgeding

Strafrechtelijke procedure tegen YP en andere beklaagden krachtens artikel 286, § 1, kodeks karny (strafwetboek; hierna: „k.k.”) en andere bepalingen

Voorwerp en rechtsgrondslag van het verzoek om een prejudiciële beslissing

Uitlegging van het Unierecht, in het bijzonder artikel 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, artikel 2 VEU, artikel 4, lid 3, VEU en artikel 19, lid 1, tweede alinea, VEU

Prejudiciële vragen

1) Moet het Unierecht, in het bijzonder artikel 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (hierna: „Handvest”) en het daarin neergelegde recht op een doeltreffende voorziening in rechte en op een eerlijke en openbare behandeling van zijn zaak, binnen een redelijke termijn, door een

onafhankelijk en onpartijdig gerecht dat vooraf bij wet is ingesteld, aldus worden uitgelegd dat het in de weg staat aan de hieronder in de vragen 2 en 3 uiteengezette bepalingen van nationaal recht, te weten artikelen 80 en 129 van de ustawa – Prawo o ustroju sądów powszechnych (wet betreffende de organisatie van de gewone rechterlijke instanties) van 27 juli 2001, alsook artikel 110, § 2a, van deze wet, en artikel 27, § 1, punt 1a, van de ustawa o Sądzie Najwyższym [wet inzake de Sąd Najwyższy (hoogste rechter in burgerlijke en strafzaken, Polen)] van 8 december 2017, op grond waarvan de Izba Dyscyplinarna (tuchtkamer) van de Sąd Najwyższy de immuniteit van een rechter kan opheffen en hem kan schorsen, en hem derhalve de facto het recht kan ontnemen om uitspraak te doen in de aan hem toegewezen zaken, met name omdat:

- a) de tuchtkamer van de Sąd Najwyższy geen „gerecht” is in de zin van artikel 47 van het Handvest, artikel 6 EVRM en artikel 45, lid 1, van de Konstitucja Rzeczypospolitej Polskiej (grondwet van de Republiek Polen; hierna: „Poolse grondwet”) (arrest in gevoegde zaken C-585/18, C- 624/18 en C- 625/18, EU:C:2019:982);
- b) de leden van de tuchtkamer van de Sąd Najwyższy zeer duidelijke banden hebben met de wetgevende en uitvoerende macht (beschikking van 8 april 2020, Commissie/Polen, C-791/19 R, EU:C:2020:277);
- c) de Republiek Polen verplicht was om de toepassing op te schorten van een aantal bepalingen van de wet van 8 december 2017 inzake de Sąd Najwyższy betreffende de zogenaamde tuchtkamer en zich te onthouden van het toewijzen van de bij de tuchtkamer aanhangige zaken aan een rechtsprekende formatie die niet voldoet aan de vereisten van onafhankelijkheid (beschikking van 8 april 2020, Commissie/Polen, C-791/19 R, EU:C:2020:277).

2) Moet het Unierecht, in het bijzonder artikel 2 VEU en de daarin neergelegde waarde van de rechtstaat en de vereiste van daadwerkelijke rechtsbescherming zoals neergelegd in artikel 19, lid 1, tweede alinea, VEU, aldus worden uitgelegd dat „het stelsel van tuchtregele voor personen met een rechterlijke taak” ook regels omvat volgens welke een rechter van een nationale rechterlijke instantie strafrechtelijk kan worden vervolgd of van zijn vrijheid kan worden beroofd, zoals artikel 181 van de Poolse grondwet, gelezen in samenhang met de artikelen 80 en 129 van de wet betreffende de organisatie van de gewone rechterlijke instanties, volgens welke:

- a) de toestemming van de bevoegde tuchtrechtelijke instantie is vereist om een rechter van een nationale rechterlijke instantie, in beginsel op verzoek van een openbaar aanklager, strafrechtelijk te vervolgen of hem van zijn vrijheid te beroven;
- b) de tuchtrechtelijke instantie, die toestemming geeft om een rechter van een nationale rechterlijke instantie strafrechtelijk te vervolgen of om hem van zijn vrijheid te beroven, deze rechter kan (en in sommige gevallen moet) schorsen;

c) de tuchtrechtelijke instantie bij schorsing van een rechter van een nationale rechterlijke instantie tegelijkertijd verplicht is om de bezoldiging van die rechter binnen de grenzen van die bepalingen te verminderen voor de duur van die schorsing?

3) Moet het Unierecht, in het bijzonder de bepalingen waarnaar in vraag 2 wordt verwezen, aldus worden uitgelegd dat het in de weg staat aan bepalingen van een lidstaat, zoals artikel 110, § 2a, van de wet betreffende de organisatie van de gewone rechterlijke instanties en artikel 27, § 1, punt 1a, van de wet van 8 december 2017 inzake de Sąd Najwyższy, volgens welke de zaken houdende toestemming om een rechter van een nationale rechterlijke instantie strafrechtelijk te vervolgen of van zijn vrijheid te beroven, zowel in eerste als in tweede aanleg onder de uitsluitende bevoegdheid vallen van een orgaan als de tuchtkamer, wanneer met name (afzonderlijk of gezamenlijk) in aanmerking wordt genomen dat:

a) de instelling van de tuchtkamer samenviel met de wijziging van de regels voor de benoeming van de leden van de Krajowa Rada Sądownictwa (nationale raad voor de rechterlijke macht; hierna "KRS"), die betrokken is bij de procedure tot benoeming van de rechters en op wiens verzoek alle leden van de tuchtkamer werden benoemd;

b) de nationale wetgever de mogelijkheid heeft uitgesloten om een rechter bij een nationale rechterlijke instantie in laatste aanleg, zoals de Sąd Najwyższy, aan te wijzen als lid van de binnen die structuur werkende tuchtkamer, zodat alleen nieuwe leden, die werden benoemd op verzoek van de KRS in zijn gewijzigde samenstelling, in de tuchtkamer konden zetelen;

c) de tuchtkamer een bijzonder hoge mate van autonomie geniet binnen de Sąd Najwyższy;

d) de Sąd Najwyższy, in zijn uitspraken ter uitvoering van het arrest van 19 november 2019, A. K. e.a. (Onafhankelijkheid van de tuchtkamer van de Sąd Najwyższy) (C- 585/18, C- 624/18 en C- 625/18, EU:C:2019:982), heeft bevestigd dat de KRS in zijn gewijzigde samenstelling geen orgaan is dat onafhankelijk is van de wetgevende en uitvoerende macht en dat de tuchtkamer geen „gerecht” is in de zin van artikel 47 van het Handvest, artikel 6 EVRM en artikel 45, lid 1, van de Poolse grondwet;

e) een verzoek om toestemming, een rechter van een nationale rechterlijke instantie strafrechtelijk te vervolgen of van zijn vrijheid te beroven, in beginsel uitgaat van een openbaar aanklager, waarvan de hiërarchische meerdere een orgaan van de uitvoerende macht is, zoals de minister van Justitie, dat aan de openbaar aanklagers bindende instructies kan geven met betrekking tot de inhoud van procedurele handelingen, terwijl de leden van de tuchtkamer en van de KRS in zijn gewijzigde samenstelling zeer duidelijke banden hebben met de wetgevende en uitvoerende macht, zoals de Sąd Najwyższy heeft geoordeeld in de

in de in vraag [3], onder d), aangehaalde uitspraken, zodat de tuchtkamer niet kan worden beschouwd als een derde ten aanzien van de procespartijen;

f) de Republiek Polen verplicht was om de toepassing op te schorten van een aantal bepalingen van de wet van 8 december 2017 inzake de Sąd Najwyższy betreffende de tuchtkamer en zich te onthouden van het toewijzen van de bij de tuchtkamer aanhangige zaken aan een rechtsprekende formatie die niet voldoet aan de vereisten van onafhankelijkheid (beschikking van 8 april 2020, Commissie/Polen, C-791/19 R, EU:C:2020:277)?

4) Moet in het geval dat toestemming is verleend om een rechter van een nationale rechterlijke instantie strafrechtelijk te vervolgen, waarbij die rechter geschorst wordt en diens bezoldiging wordt verminderd voor de duur van die schorsing, het Unierecht, in het bijzonder de in vraag 2 genoemde bepalingen alsook de beginselen van voorrang en loyale samenwerking als bedoeld in artikel 4, lid 3, VEU, en het rechtszekerheidsbeginsel, aldus worden uitgelegd dat het zich ertegen verzet dat een dergelijke toestemming bindende kracht heeft, in het bijzonder wat de schorsing van de rechter betreft, indien deze werd verleend door een orgaan als de tuchtkamer, zodat:

a) elk orgaan van de staat (met inbegrip van de verwijzende rechterlijke instantie, waarvan de formatie de rechter omvat waarop die toestemming betrekking heeft, alsook de organen die bevoegd zijn op het gebied van het aanwijzen en wijzigen van de formatie van nationale rechterlijke instanties) die toestemming buiten beschouwing moet laten en de rechter van de nationale rechterlijke instantie waarop die toestemming betrekking heeft in staat moet stellen om te zetelen in de rechtsprekende formatie van die rechterlijke instantie,

b) het gerecht in de rechtsprekende formatie die de rechter omvat waarop die toestemming betrekking heeft, een vooraf bij wet ingesteld respectievelijk onafhankelijk en onpartijdig gerecht is, en aldus als „gerecht” uitspraak kan doen over vragen betreffende de toepassing of uitlegging van het Unierecht?

Aangevoerde bepalingen van Unierecht

Artikel 2 VEU, artikel 4, lid 3, VEU en artikel 19, lid 1, tweede alinea, VEU

Artikel 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie

Aangevoerde bepalingen van nationaal recht

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (grondwet van de Republiek Polen): artikelen 175, 179, 181, 186 en 187

Ustawa – Prawo o ustroju sądów powszechnych (wet betreffende de organisatie van de gewone rechterlijke instanties) van 27 juli 2001: artikel 80, artikel 110, § 2a, en artikel 129

Ustawa o Sądzie Najwyższym (wet inzake de Sąd Najwyższy) van 8 december 2017: artikel 27, § 1

Ustawa o Krajowej Radzie Sądownictwa [wet inzake de nationale raad voor de rechterlijke macht (KRS)] van 12 mei 2011: artikel 9a

Ustawa o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw [wet houdende wijzigingen van de wet inzake de nationale raad voor de rechterlijke macht (KRS) en bepaalde andere wetten] van 8 december 2017: artikel 6

Ustawa – Prawo o prokuraturze (wet inzake het openbaar ministerie) van 28 januari 2016: artikel 1, artikel 7, artikel 8, § 1, en artikel 13

Korte uiteenzetting van de feiten en de procedure in het hoofdgeding

- 1 De onderhavige zaak was gericht tegen 14 personen die worden verdacht van verschillende handelingen als bedoeld in artikel 258, §§ 1 en 3, k.k., artikel 286, § 1, k.k. en andere bepalingen, ten nadele van 229 slachtoffers. Momenteel wordt de zaak gevoerd tegen 11 beklaagden. In deze zaak werden meer dan 100 terechtzittingen in het hoofdgeding gehouden, zittingen over voorlopige maatregelen niet meegerekend. De volgende terechtzitting was gepland voor 19 november 2020, terwijl de daaropvolgende gepland waren voor 3 en 10 december 2020. Het dossier bestaat uit 197 volumes en enkele tientallen volumes van bijlagen, te weten in beslag genomen documenten (overeenkomsten, facturen, enz.). In het kader van de gerechtelijke procedure zijn de beklaagden, de slachtoffers en meer dan 150 getuigen gehoord. De gerechtelijke procedure bevindt zich in de eindfase, aangezien er nog slechts enkele getuigen en drie deskundigen moeten worden gehoord.
- 2 Tot de rechtsprekende formatie behoort rechter I.T., die het voorwerp uitmaakt van een door de Prokuratura Krajowa Wydział Spraw Wewnętrznych w Warszawie (nationaal openbaar ministerie - afdeling interne aangelegenheden, Polen; hierna: „Prokuratura Krajowa”) aan de tuchtkamer van de Sąd Najwyższy gericht verzoek om een beslissing te nemen houdende toestemming om de rechter strafrechtelijk te vervolgen. De Prokuratura Krajowa wil de rechter ervan in verdenking stellen dat hij zijn functie als openbaar ambtenaar niet is nagekomen en zijn bevoegdheid heeft overschreden door aan vertegenwoordigers van de media toe te staan beeld- en geluidopnames te maken van een zitting van de Sąd Okręgowy w Warszawie (rechter in eerste aanleg Warschau, Polen) en van de bekendmaking van de uitspraak in die zaak en de mondelinge overwegingen ervan, met als gevolg dat hij zonder wettelijke toestemming van de bevoegde persoon, aan onbevoegden informatie heeft verstrekt uit het strafrechtelijk

vooronderzoek van de Prokuratura Okręgowa w Warszawie (regionaal openbaar ministerie van Warschau, Polen), waarbij hij die informatie had verkregen in verband met de uitoefening van zijn ambt, waardoor hij in strijd met het openbaar belang heeft gehandeld. Op 9 juni 2020 heeft de tuchtkamer van de Sąd Najwyższy, handelend als instantie in eerste aanleg, dit verzoek afgewezen. Het nationaal openbaar ministerie heeft tegen deze beslissing beroep ingesteld. Op 18 november 2020 heeft de tuchtkamer, handelend als instantie in tweede aanleg, de immuniteit van rechter I.T. opgeheven, hem geschorst en zijn bezoldiging verminderd. Deze schorsing geldt tot de definitieve afronding van de tegen hem ingestelde strafrechtelijke procedure, die maanden en zelfs jaren kan duren.

- 3 De schorsing van rechter I.T. heeft tot gevolg dat hem het recht wordt ontnomen om alle aan hem toegewezen zaken te behandelen, daaronder begrepen de mogelijkheid om het proces met referentienummer VIII K 105/17 af te ronden. Niet alleen kan procedure VIII K 105/17 niet worden voortgezet, zij moet ook vanaf het begin worden hernomen. Het beginsel dat de rechtsprekende formatie ongewijzigd blijft, dat is neergelegd in de Poolse Kodeks postępowania karnego (wetboek van strafvordering), impliceert immers dat de rechterlijke beslissing alleen kan worden gegeven door de rechtsprekende formatie (dezelfde rechters of rechters en gezworenen) die aan de gehele behandeling heeft deelgenomen. De nieuwe rechter die in plaats van I.T. wordt aangewezen, zal alle bewijsmateriaal dat tot nu toe tijdens de behandeling is onthuld, opnieuw moeten onderzoeken, dat wil zeggen het horen van de beklaagden, slachtoffers en getuigen.
- 4 Het Hof van Justitie heeft herhaaldelijk, met name in zijn arrest van 19 november 2019 (EU:C:2019:982, C-585/18, C- 624/18 en C- 625/18), het belang bevestigd van het recht op een doeltreffende voorziening in rechte en op een onpartijdig gerecht in de rechtsorde van de Unie. Particulieren hebben niet alleen de mogelijkheid om zich in het kader van procedures rechtstreeks te beroepen op artikel 47 van het Handvest als bron van bepaalde rechten en verplichtingen, maar eveneens verzekert deze bepaling aan particulieren in een procedure voor een rechterlijke instantie van een lidstaat dat hun zaak zal worden behandeld door een onafhankelijk en onpartijdig gerecht.
- 5 In het arrest van 5 december 2019 en de beslissingen van 15 januari 2020 heeft de Sąd Najwyższy – Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych (kamer voor arbeids- en socialezekerheidszaken), uitspraak doende in zaken die hebben geleid tot het arrest van 19 november 2019, A.K. e.a. (Onafhankelijkheid van de tuchtkamer van de Sąd Najwyższy) (C- 585/18, C- 624/18 en C- 625/18, EU:C:2019:982), geoordeeld dat de KRS in zijn huidige samenstelling geen orgaan is dat onafhankelijk is van de wetgevende en uitvoerende macht en dat de tuchtkamer, mede gelet op het feit dat de leden ervan zijn benoemd op verzoek van de KRS in zijn huidige samenstelling, geen „gerecht” is in de zin van artikel 47 van het Handvest, artikel 6 EVRM en artikel 45, lid 1, van de Poolse grondwet en hoe dan ook geen orgaan is dat onpartijdig is en onafhankelijk van de politieke autoriteiten.

- 6 Bij beslissing van 23 januari 2020 van de verenigde kamers van de Sąd Najwyższy, te weten de Izba Cywilna (civiele kamer), de Izba Karna (strafkamer) en de kamer voor arbeids- en socialezekerheidszaken, werd geoordeeld dat wanneer een persoon die is benoemd op verzoek van de KRS in zijn gewijzigde samenstelling deelneemt aan de formatie van de tuchtkamer, dit leidt tot de ongeldigheid van die rechtsprekende formatie. Om deze redenen hebben de uitspraken van rechtsprekende formaties van de tuchtkamer (vanaf het moment van de instelling ervan) niet de aard van een rechterlijke uitspraak.
- 7 Bij beslissing van 23 september 2020 heeft de tuchtkamer evenwel geoordeeld dat het arrest van 19 november 2019, *A. K. e.a. (Onafhankelijkheid van de tuchtkamer van de Sąd Najwyższy)* (C- 585/18, C- 624/18 en C- 625/18, EU:C:2019:982), niet kan worden geacht bindend te zijn in de Poolse rechtsorde, aangezien in de voor de Sąd Najwyższy aanhangige hoofdgedingen die hebben geleid tot prejudiciële verwijzingen, de samenstelling van deze rechterlijke instantie „in strijd was met het recht”.
- 8 De verwijzende rechter maakt deel uit van het Poolse stelsel van rechtsmiddelen „op de onder het recht van de Unie vallende gebieden” in de zin van artikel 19, lid 1, tweede alinea, VEU (zie arrest van 26 maart 2020, *Prokurator Generalny*, C-558/18 en C-563/18, EU:C:2020:234, punt 35 en aldaar aangehaalde rechtspraak). Gelet op het voorgaande vraagt hij zich evenwel af of hij voldoet aan de uit het Unierecht voortvloeiende criteria voor een vooraf bij wet ingesteld gerecht en voor een onafhankelijk en onpartijdig gerecht.

Korte uiteenzetting van de motivering van de verwijzing

- 9 De vereisten van daadwerkelijke rechtsbescherming als bedoeld in artikel 19, lid 1, tweede alinea, VEU strekken zich ook uit tot het stelsel van tuchtregels voor personen met een rechterlijke taak (beschikking van 8 april 2020, *Commissie/Polen*, C-791/19 R, EU:C:2020:277, punten 34-35 en aldaar aangehaalde rechtspraak). Het Hof had met name de gelegenheid om te preciseren dat onder deze categorie regels vallen waarvan de toepassing kan leiden tot ontzetting uit het ambt van rechter [arrest van 5 november 2019, *Commissie/Polen (Onafhankelijkheid van de gewone rechterlijke instanties)*, C- 192/18, EU:C:2019:924, punt 114 en aldaar aangehaalde rechtspraak].
- 10 De twijfels van de verwijzende rechter hebben hoofdzakelijk betrekking op de vraag of de nationale regels betreffende de toestemming om een rechter van een nationale rechterlijke instantie strafrechtelijk te vervolgen of hem van zijn vrijheid te beroven, ook onder het stelsel van tuchtregels vallen, wat tot gevolg zou hebben dat ook deze regels aan de vereisten van een daadwerkelijke rechtsbescherming zijn onderworpen. Hoewel de in de onderhavige verwijzing bedoelde bepalingen, anders dan de „klassieke” tuchtregeling, niet bepalen welk soort gedragingen strafbaar zijn en welke sancties de rechters voor het plegen van die feiten kunnen worden opgelegd, zijn zij volgens de verwijzende rechter even ingrijpend.

- 11 Hoewel de toestemming om een rechter strafrechtelijk te vervolgen een voorafgaande fase is die het mogelijk maakt om een strafrechtelijke procedure in te leiden, vereist de specifieke aard van die regels dat zij worden gelijkgesteld met de regels inzake tuchtrechtelijke aansprakelijkheid. Ten eerste kan een dergelijke toestemming slechts worden gegeven indien er volgens de tuchtrechtelijke instantie een voldoende gerechtvaardigd vermoeden van een strafbaar feit bestaat. Ten tweede kan de tuchtrechtelijke instantie in geval van een dergelijke toestemming deze rechter schorsen (en in geval van een opzettelijk strafbaar feit dat ambtshalve wordt vervolgd is hij daartoe verplicht), wat betekent dat een geschorste rechter zijn gerechtelijke activiteit niet mag uitoefenen totdat de strafrechtelijke procedure is beëindigd. Ten derde moet de tuchtrechtelijke instantie in geval van schorsing van de rechter de bezoldiging van die rechter (met 25 % tot 50 %) verminderen voor de duur van die schorsing. Ten vierde bepaalt het nationale recht niet binnen welke termijn na de toestemming om de rechter strafrechtelijk te vervolgen, de openbaar aanklager dient over te gaan tot de tenlastelegging bij de rechter. De duur van de schorsing van de rechter en de vermindering van zijn bezoldiging kan dus ten onrechte maanden of jaren worden verlengd.
- 12 Een globale beoordeling van de hierboven uiteengezette omstandigheden zou dus tot de conclusie kunnen leiden dat de procedure van toestemming door de tuchtrechtelijke instantie om een rechter strafrechtelijk te vervolgen of van zijn vrijheid te beroven, in wezen lijkt op de regels inzake tuchtrechtelijke aansprakelijkheid van de rechter en dus aan de vereisten van daadwerkelijke rechtsbescherming overeenkomstig artikel 19, lid 1, tweede alinea, VEU moet worden onderworpen.
- 13 Volgens de geldende regeling is de tuchtkamer, zowel in eerste als in tweede aanleg, het bevoegde orgaan om kennis te nemen van zaken betreffende de toestemming om een rechter strafrechtelijk te vervolgen of van zijn vrijheid te beroven.
- 14 Ongeacht de beoordeling van de status van de tuchtkamer in de hoger aangehaalde beslissingen van de Sąd Najwyższy, is de verwijzende rechter van oordeel dat er ernstige twijfel bestaat over de vraag of deze kamer een derde is ten opzichte van een openbaar aanklager die aan die kamer een verzoek richt tot toestemming om een rechter strafrechtelijk te vervolgen of van zijn vrijheid te beroven.
- 15 De organisatie van het openbaar ministerie in Polen is gebaseerd op een hiërarchische ondergeschiktheid aan de minister van Justitie, die de hiërarchisch meerdere is van alle openbaar aanklagers en van rechtswege de functie van Prokurator Generalny (procureur-generaal) uitoefent. Hoewel een openbaar aanklager, althans declaratoir, onafhankelijk is bij de uitoefening van zijn taken, is hij verplicht om de bevelen, richtsnoeren en instructies van de hogere openbaar aanklager, waaronder de minister van Justitie, uit te voeren. De minister van Justitie is bevoegd om aan de openbaar aanklagers onder andere instructies te

geven betreffende de inhoud van concrete procedurele handelingen, met inbegrip van handelingen in procedures voor de tuchtkamer.

- 16 Bovendien is de minister van Justitie krachtens de Poolse grondwet ook lid van de KRS. Uit een analyse van de relaties van 15 van de 25 door de Sejm (lagerhuis van het Poolse parlement) uit rechters gekozen leden van de KRS, blijkt dat de meeste van hen op het moment van aanwijzing duidelijke banden hadden met de minister van Justitie, en dat zij deze vandaag nog steeds hebben. Sommige van hen bekleeden na een autonome beslissing van de minister van Justitie leidinggevende functies binnen de gewone rechterlijke instanties (president of vicepresident van een rechterlijke instantie) en werden, vooraleer of nadat zij waren benoemd tot die functie, eveneens door middel van een autonome beslissing van de minister van Justitie gedetacheerd om ambtelijke taken te verrichten bij het ministerie van Justitie of om rechtssprekende functies te vervullen bij hogere rechterlijke instanties. In dat laatste geval is de minister van Justitie bevoegd om die rechter onmiddellijk af te zetten zonder dat die beslissing vatbaar is voor rechterlijke toetsing (zie de vragen in gevoegde zaken C-748/19 tot C-754/19). De aldus gevormde KRS nam vervolgens deel aan de benoeming van alle leden van de tuchtkamer. Het gaat onder meer om voormalige openbaar aanklagers, waarvan de hiërarchisch meerdere op het ogenblik van benoeming de minister van Justitie was, en om juristen die in de media openlijk de handelingen van de minister van Justitie hebben gesteund.
- 17 Volgens vaste rechtspraak van het Hof houdt het begrip „onafhankelijkheid”, dat onlosmakelijk verbonden is met de rechterlijke opdracht, vóór alles in dat de betrokken instantie de hoedanigheid van derde heeft ten opzichte van de procespartijen (zie arrest van 21 januari 2020, *Banco de Santander*, C-274/14, EU:C:2020:17, punt 62 en aldaar aangehaalde rechtspraak). Rekening houdend met zowel de samenstelling van de tuchtkamer (met inbegrip van de huidige samenstelling van de KRS) als met de huidige organisatie van het openbaar ministerie en de regels betreffende de toestemming om een rechter strafrechtelijk te vervolgen of hem van zijn vrijheid te beroven, heeft de verwijzende rechter ernstige twijfels over de vraag of deze kamer een derde is ten opzichte van de openbaar aanklager.
- 18 Belangrijk is dat de verwijzende rechter in het licht van de beschikking van 8 april 2020, *Commissie/Polen* (C-791/19 R, EU:C:2020:277), ook twijfels heeft over de vraag of de tuchtkamer kennis hoort te nemen van zaken houdende toestemming om een rechter strafrechtelijk te vervolgen of van zijn vrijheid te beroven. Volgens de verwijzende rechter moet het begrip „tuchtzaken betreffende rechters” als bedoeld in punt 1, eerste streepje, van het dictum van die beschikking ook meer ingrijpende zaken die het voorwerp uitmaken van vraag 2, omvatten. In elk geval wordt er van alle zaken die aanhangig zijn bij de tuchtkamer, bij gebreke van een wijziging in de samenstelling ervan, kennisgenomen door een rechtssprekende formatie die niet voldoet aan de vereisten van onafhankelijkheid overeenkomstig punt 1, tweede streepje, van het dictum van de beschikking van 8 april 2020.

- 19 Gelet op de hierboven vermelde omstandigheden is volgens de verwijzende rechter de hamvraag, wat de bindende kracht is van een door de tuchtkamer gegeven toestemming om een rechter die deel uitmaakt van de rechtsprekende formatie van de verwijzende rechter, strafrechtelijk te vervolgen, waarbij hij tegelijkertijd wordt geschorst en zijn bezoldiging wordt verminderd voor de duur van de schorsing. Deze vraag heeft rechtstreekse gevolgen voor de vaststelling of de verwijzende rechter voldoet aan de criteria van een vooraf bij wet ingesteld gerecht, alsook van een onafhankelijk en onpartijdig gerecht, en vormt de voornaamste reden voor de onderhavige prejudiciële vragen.
- 20 De verwijzende rechter wijst erop dat het kan zijn dat de door de tuchtkamer verleende toestemming, die de schorsing van de rechter van de nationale rechterlijke instantie omvat, wegens de aard van die kamer niet de hoedanigheid van een „rechterlijke beslissing” kan hebben, aangezien dergelijke hoedanigheid enkel toekomt aan beslissingen die zijn vastgesteld door organen die voldoen aan de vereisten van een daadwerkelijke rechtsbescherming in de zin van het Unierecht. Bovendien kan moeilijk worden aanvaard dat de bindende werking ervan onbetwistbaar is omdat zij ertoe strekt „zowel de stabiliteit van het recht en van de rechtsbetrekkingen als een goede rechtsbedeling te waarborgen”. De mogelijkheid voor de tuchtkamer om een rechter van een nationale rechterlijke instantie te schorsen voor een periode die in de praktijk onbepaald is, strekt geenszins ertoe de stabiliteit van het recht en van de rechtsbetrekkingen te verzekeren en draagt zeker niet bij tot een goede rechtsbedeling.
- 21 Aangezien bij een bevestigende beantwoording van vraag 4 door het Hof andere overheidsorganen, zoals de minister van Justitie, het openbaar ministerie, de presidenten van de rechterlijke instanties, de Trybunał Konstytucyjny [grondwettelijk hof, Polen] of de tuchtorganen, kunnen proberen de gevolgen van dat arrest in de nationale rechtsorde te beperken, vraagt de verwijzende rechter zich af of de verplichting om te weigeren verbindende kracht toe te kennen aan een beslissing van de tuchtkamer zich ook uitstrekt tot andere organen van de staat en of bijgevolg een ongerechtvaardigde weigering om een rechter, tegen wie een dergelijke toestemming is afgegeven, toe te laten te zetelen in een rechtsprekende formatie, een schending van het Unierecht uitmaakt.
- 22 Overeenkomstig artikel 105, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering van het Hof verzoekt de verwijzende rechter om behandeling van de onderhavige prejudiciële verwijzing volgens de versnelde procedure. De door de verwijzende rechter opgeworpen vragen zijn systematisch van aard en kunnen leiden tot rechtsonzekerheid en tot een beperking van de werking van de rechtsorde van de Unie in Polen. Bovendien heeft de tuchtkamer soortgelijke toestemmingen afgegeven, of is hij van plan dit in de nabije toekomst te doen, strekkende tot schorsing van een rechter, ook ten aanzien van andere rechters van nationale rechterlijke instanties.